

ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕКСТА НАЦРТА ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРЕДЛОГА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ СТРАТЕГИЈЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДО 2034. ГОДИНЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Орган/организација/заинтересовано лице: Друштво младих истраживача Бор

Седиште и адреса: 3. Октобра 71

Име и презиме лица које доставља предлоге: Драган Ранђеловић

Контакт телефон: 064 230 96 01

Е-пошта: kancelarija@mibor.rs , draganrandjelovic1510@gmail.com

Датум: 23.12.2020.

1. Начелне примедбе на текст Нацрт извештаја

На почетку СПУ (стр.13. одељак 1.2 Преглед постојећег стања и квалитета животне средине) наведено је да су основне карактеристике постојећег стања дефинисане на основу постојећих статрешких докумената и извештаја, при чему су посебно наглашени подаци добијени од Агенције за животну средину и документациона основа Просторног плана Србије. Пошто постоје новији подаци од оних који су коришћени сматрамо да у наставку рада на Извештају СПУ треба обавезно обрадити најновије податке из извештаја Агенције о стању животне средине Србије за 2019., као и нову документациону основу која се припрема за нови Просторни план Србије а која је послужила за израду Основног концептуалног приступа Просторном плану Србије од 2021. до 2035. Године, који је био на раном јавном увиду почетком 2020. године.

Детаљним процавањем понуђене Стратешке процене уочљиво је да није дата потпуна слика стања у Тимочкој Крајини као и квалитета животне средине, површинских и подземних вода у сливовима Тимока и Пека. Није дата процена утицаја рудничких вода на квалитет површинских и подземних вода. Стратешку процену допунити након допуне Акционог плана предлозима које је дало Друштво младих истраживача из Бора 15.12.2020.

2. Примедбе у појединостима (наводе се примедбе на конкретне делове Нацрта извештаја, а измене и допуне се достављају у форми одредаба, нпр. „У делу Нацрта извештаја... мења се и гласи: „...“ или У делу Нацрта извештаја..., после дела... додаје се део ... који гласи „...“ и сл.)

1. Допунити поглавље 1.2.1.4. Биодиверзитет, геодиверзитет, предеони диверзитет и заштита природе подацима о заштићеним подручјима и споменицима природе у 2018, 2019 и 2020. години јер се међу њима налазе и водопади које треба очувати као и квалитет воде у рекама на којима се налазе.
2. Прерадити поглавље 1.2.2.1. КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА са актуелним подацима из извештаја Агенције за заштиту животне средине и локалних мониторинг система за 2018, 2019. и јануар - јун 2020. године. Овако обрађено поглавље не даје праву слику стања и доводи до погрешног закључивања у наредним поглављима.
3. Допунити поглавље 1.2.2.2. Квалитет вода подацима из извештаја и публикација Агенције за заштиту животне средине: Квалитет седимената река и акумулација Србије, Ка деконтаминацији земљишта у Републици Србији, да би се приказало право стање квалитета површинских вода вода.
4. У истом поглављу приказати податке о квалитету вода из извештаја Агенције за заштиту животне средине за 2018. и 2019. годину а не старе извештаја о стању пре 2017.године (извештаји од пре три и више година).
5. У истом поглављу приказати резултате концентрације тешких метала у речним водама.
6. У истом поглављу анализирати квалитет подземних вода у сливовима Тимока и Пека као и квалитета подземних вода у непосредној близини рудника (површинских и јамских копова) као и депонија рударског отпада (неактивних - има их преко 200 и активних).
7. Допунити поглавље 1.2.2.3. Квалитет земљишта резултатима испитивања квалитета земљишта у Тимочкој крајини и Источној Србији. Обрађивач мора

да прегледа и проучи бројне извештаје о реализацији различитих пројеката који се односе на ово подручје а које су сачинили домаћи институти и инаституције из иностранства (Немачка, Јапан...). Када се ради о земљишту и о његовој деградацији потребно је у текст на крају стр. 21. и почетак стр. 22. додати о земљишту деградираном рудницима и рудничким отпадом а на основу катастра рудничког отпада који је урађен у Војводини и за остали део Србије (база података је код Министарства за рударство и енергетику).

8. Поглавље 1.2.4. Претходне консултације са заинтересованим органима и организацијама допунити констатацијом да нису обављане консултација са организацијама цивилног друштва.

9. Допунити Табелу 2.1. Избор општих и посебних циљева СПУ и избор релевантних индикатора у односу на рецепторе животне средине новом облашћу “Организације цивилног друштва” и општим циљем “Јачање сарадње са заинтересованом јавношћу”

10. Допунити Табелу 2.2. Ознаке посебних циљева СПУ са допунама у табели 2.1.

11. Допунити табелу Табела 3.7. Процена величине утицаја Акционог плана на животну средину и елементе одрживог развоја проценом циљева из допуњених табела 2.1 и 2.2.

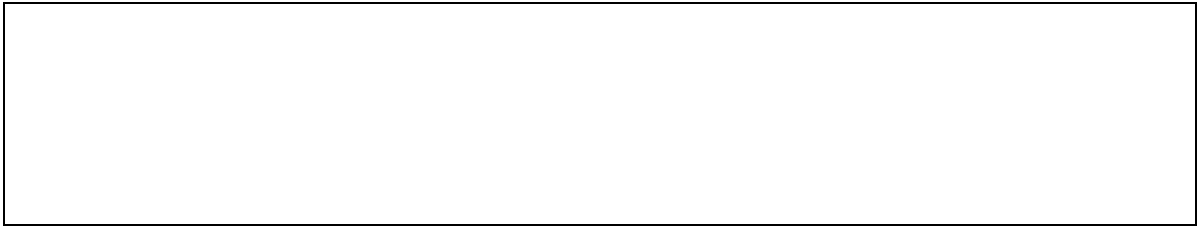
12. Допунити поглавље 3.3. Резиме значајних утицаја Акционог плана након процене допуна Акционог плана које је дало Друштво младих истраживача из Бора и допуна овог документа.

13. Поглавље 3.5.1. Опште смернице допунити: “Израда пројеката ремедијације приобалног земљишта, чишћења наталоженог муља и ремедијације водотокава угрожених и уништених рудничким водама”

14. Наставити и подстицати међународну сарадњу на пројектима заштите вода, развоја и примене БАТ технологија заштите површинских и подземних вода.

15. Допунити текст у задњој алинеји на стр. 66. у делу о општим смерницама за предупређење и смањење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину тако да нови текст гласи: “- обезбедити информисање, едукацију и учешће заинтересоване јавности у свим фазама спровођења смерница и реализације пројеката у сектору вода”.

У задњој алинеји општих смерница би требало додати још неку фазу учешћа заинтересоване јавности као на пример учешће у разматрање извештаја о стању животне средине водотокова, оцене извештаја о спровођењу и предлоге садржаја за нове документе водне политике, учешће представника ОЦД у радне групе за припрему докумената јавне политике, до праћења спровођења еколошке политике и мониторинга стања животне средине.

3. Образложење предлога за унапређење Нацрта извештаја

Обзиром да постоје новији подаци од оних који су коришћени у припреми Нацрта извештаја о СПУ, а који у појединим случајевима знатно другачије оцењују стање животне средине сматрамо да треба учинити напор и обрадити те податке и у складу са њима и одговарајуће мере и задатке.

Руднички простори и депоније рудничког отпада стварају провирне воде, те загађују и површинске и подземне воде у значајној мери.

Информисање, едукација и учешће заинтересоване јавности је основно опредељење Архуске конвенције, коју је Србија ратификовала посебним законом, и разрадила у бројним законима о заштити животне средине. Овај документ посебно дефинише тзв. заинтересовану јавност за стање и одлучивање о животној средини.

Посебном Уредбом Владе РС о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докуманата јавних политика, дефинисана је процедура која обухвата већи број начина на који заинтересована јавност може и треба да учествује у процесу одлучивања. Постоје и посебне Смернице Владе РС у учешћу организација цивилног друштва у процесу доношења нормативних аката и докуманата јавне политике.

Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докуманата јавних политика, "Службени гласник РС", број 8 од 8. фебруара 2019.

Смернице за укључивање ОЦД у процес доношења прописа, "Службени гласник РС", број 90 од 27. августа 2014.